

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 65 0 Mals 819719 23 Rev
Sarajevo, 18.06.2024. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija: Fatime Imamović, kao predsjednice vijeća, Slavice Čindrak i Sanje Jaramaz Dedić, kao članica vijeća, u pravnoj stvari tužitelja "S-LIST" d.o.o. Sarajevo, ul. Azize Šaćirbegović bb, Sarajevo, zastupan po punomoćnicima Damiru Koči i Edinu Bakšiću, advokatima iz Sarajeva, protiv tuženog Federacija BiH, Ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica FBiH, ul. Alipašina broj 41, Sarajevo, zastupan po Federalnom Pravobranilaštvu, radi duga, vrijednost spora 2.737,80 KM, odlučujući o reviziji tuženog izjavljenoj protiv presude Kantonalnog suda u Sarajevu broj: 65 0 Mals 819719 22 Pž od 23.03.2023. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 18.06.2024. godine, donio je sljedeću:

P R E S U D U

Revizija se dopušta, usvaja, drugostepena presuda preinačava i žalba tužitelja odbija, a prvostepena presuda potvrđuje.

Tužitelj je dužan tuženom nadoknaditi troškove revizijskog postupka u iznosu od 240,00 KM.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Sarajevu, Odjeljenje za sporove male vrijednosti Ilidža, broj 65 0 Mals 819719 19 Mals od 17.10.2022.godine, odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja kojim je traženo da sud obaveže tuženog da tužitelju isplati iznos od 2.737,80 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 13.12.2017. godine, pa do isplate, kao i da tužitelju nadoknadi troškove parničnog postupka, a sve u roku od 30 dana pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Istom presudom tužitelj je obavezan da tuženom nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 720,00 KM.

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Sarajevu broj: 65 0 Mals 819719 22 Pž od 23.03.2023. godine žalba tužitelja je usvojena, prvostepena presuda preinačena, tako što je tuženi obavezan da tužitelju isplati iznos od 2.737,80 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 13.12.2017. godine pa do isplate, kao i da tužitelju nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.020,00 KM, sve u roku od 30 dana pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Blagovremeno izjavljenom revizijom tuženi pobija drugostepenu presudu iz razloga pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se revizija dopusti po članu 237. stav (3)

i (4) ZPP, usvoji, pobijana presuda drugostepenog suda preinači i u cijelosti odbije tužbeni zahtjev tužitelja, uz naknadu troškova sastava revizije u iznosu od 240,00 KM.

Nije podnesen odgovor na reviziju.

Predmet spora je isplata duga po fakturi broj 268, koja se odnosi na isporučene publikacija Zakona i propisa BiH-cd, Zakona i propisa FBiH-cd i Zakona i propisa Kantona Sarajevo, po dva primjeraka u 2017. godini, u ukupnom iznosu od 2.737,80 KM.

Ocjenujući dopuštenost revizije revizijski sud je imao u vidu odredbu člana 237. stav (2) Zakona o parničnom postupku (u daljem tekstu ZPP) koja propisuje da revizija nije dozvoljena ako vrijednost pobijanog dijela pravomoćne presude ne prelazi iznos od 50.000,00 KM... U konkretnom predmetu budući da je tuženi izjavio reviziju, vrijednost pobijanog dijela pravomoćne presude je dosuđeni novčani iznos od 2.737,80 KM, što znači da je ispod propisanog cenzusa, pa revizija nije po zakonu dozvoljena.

Revident međutim predlaže dopuštanje revizije po članu 237. stav (3) ZPP kojom odredbom je propisana izuzetna mogućnost da Vrhovni sud Federacije BiH dopusti revizije u svim predmetima, ako ocijeni da bi odlučivanje po reviziji bilo od značaja za primjenu prava u drugim slučajevima.

Prema članu 237. stav (5) ZPP u takvoj reviziji stranka treba određeno naznačiti pravno pitanje zbog kojeg je revizija podnesena, uz određeno navođenje propisa i drugih važećih izvora prava koji se na njega odnose, te izložiti razloge zbog kojih smatra da je ono važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

Iz sadržaja naprijed navedenih odredaba, jasno proizilazi da bi se moglo pristupiti ocjeni je li riječ o pravnom pitanju važnom za osiguranje jedinstvene primjene zakona i ravnopravnosti građana i s time u vezi dopuštenosti revizije, potrebno je da revizija sadrži slijedeća tri elementa: određeno navedeno pravno pitanje, da je riječ o pitanju o čijem rješenju ovisi odluka u konkretnom sporu i određeno navedeni razlozi zbog kojih revident smatra da je to pitanje važno za osiguranje jedinstvene primjene zakona i ravnopravnosti građana. U slučaju da je u reviziji izostao bilo koji od navedenih elemenata, nema pretpostavki za razmatranje takve revizije u smislu prijedloga.

Revident u svojoj reviziji postavlja sporna pravna pitanja:

1. Da li vraćanje predmeta ugovora dovodi do raskida ugovora i prestanka obaveze plaćanja na strani dužnika?
2. Da li se u obligacionim odnosima između pravnih lica povodom naplate potraživanja za izdatu publikaciju koja se izdaje povremeno primjenjuje zastarni rok iz člana 378. ZOO ili iz člana 374. ZOO?

Iz činjenica koje su utvrđene u postupku proizilazi:

- Narudžbenicom broj 349. od 26.05.2015.godine Ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica je od „S-List“ Sarajevo ugovorilo isporuku za narednih 5 godina, koja će se vršiti jednom u toku kalendarske godine i to slijedećih publikacija: Zakoni i propisi BiH – cd, Zakoni i

- propisi FBiH – cd, Zakoni i propisi Kantona Sarajevo –cd u količinama od po dva komada, po cijeni od po 780,00 KM, tj. ukupno 2.340,00 KM;
- Dana 07.09.2015.godine tužena je vratila fakturu i cd-ove jer je osporila validnost narudžbenice;
 - Dana 08.09.2017.godine tuženom je dostavljena obavijest o uručenju pošiljke 36242073, koja je po prijemnoj knjizi redni broj 27 uručena primaocu.
 - Otpremnica broj 349/17 od 08.09.2017.godine nije potpisana.
 - Faktura broj 268 dostavljena je tuženoj dana 05.12.2017.godine na ukupan iznos od 2.737,80 KM.

Prvostepeni sud kada odbija tužbeni zahtjev prihvata utvrđenim da su tužitelj i tuženi zaključili ugovor o prodaji za period od 5 godina, ali da roba nije isporučena tuženom jer otpremnica nije potpisana.

Drugostepeni sud, međutim, nalazi da je tužena imala zaključen ugovor sa tužiteljem na osnovu kojeg je dostavom putem pošte izvršena isporuka i prijem robe za 2017 godinu, smatrajući da je otpremnica koja je nepotpisana nije relevantna, jer je dostava vršena u skladu sa ugovorom i to putem pošte, te žalbu tužitelja usvaja i prvostepenu presudu preinačava i udovoljava tužbenom zahtjevu tužitelja.

U odnosu na postavljeno pitanje broj 1. valja naglasiti da se drugostepena presuda zasniva na činjenicama utvrđenim o postojanju narudžbenice kao ugovora o prodaji, prihvatajući da je taj ugovor zaključen od ovlaštenog lica neovisno od činjenice da su CD-ovi vraćeni.

Revizija se dopušta i usvaja.

Čl. 88 ZOO propisano je:

- „ 1.Ugovor koji neko lice zaključi kao punomoćnik u ime drugog lica bez njegovog ovlaštenja obavezuje neovlašteno zastupanog samo ako on ugovor naknadno odobri.
 2.Strana sa kojom je ugovor zaključen može zahtjevati od neovlašteno zastupanog da se u primjerenom roku izjasni da li ugovor odobrava.
 3.Ako neovlašteno zastupani ni u ostavljenom roku ugovor ne odobri, smatra se da ugovor nije ni zaključen.“

Konkretno tužena je nakon isporuke prve fakture 2015 godine, na osnovu narudžbenice br. 349 od 26.5.2015 godine, pismenim podneskom od 7.9.2015 godine obavijestila tužitelja da lice koje je potpisalo narudžbenicu, nije ovlašteno za potpisivanje iste i preuzimanje obaveza za tuženu, kojom prilikom su vraćeni CD-ovi dostavljeni uz fakturu. Na taj način je tužitelj obavješten da lice koje je potpisalo narudžbenicu nije punomoćnik koji u ime tuženog može zaključiti ugovor o prodaji, a kako tužitelj nije naknadno tražio odobrenje za ranije zaključeni ugovor od neovlaštenog punomoćnika, proizilazi da ugovor za tuženog nije ni nastao.

Stoga kako za tuženog nije nastao ugovor, na kojem se temelji Faktura broj 268 dostavljena je tuženoj dana 05.12.2017.godine na ukupan iznos od 2.737,80 KM, proizilazi da nije ni nastala obaveza plaćanja publikacija u obliku CD-ova, pa tužbeni zahtjev tužitelja nije osnovan.

U tom smislu je revizija tuženog osnovana, pa je ista usvojena i drugostepena presuda preinačena i odbijena žalba tužitelja, a prvostepena presuda potvrđena, jer je odluka o odbijanju tužbenog zahtjeva pravilna, iako je prvostepeni sud prihvatio druge razloge za odbijanje tužbenog zahtjeva, međutim, revizijski sud to ne smatra pogrešnom primjenom materijalnog prava, pa je primjenom čl. 250 st.(1) ZPP donio odluku kao u izreci.

U odnosu na pitanje br. 2. valja naglasiti da je članom 378. stav 1. tačka 4. ZOO propisano je da potraživanja pretplate na povremene publikacije zastarijevaju za jednu godinu, računajući od isteka vremena za koju je publikacija naručena. Međutim, pod pretplatom se podrazumjeva unaprijed uplaćen iznos za povremene publikacije, što u konkretnom slučaju nije ni utvrđeno, jer je faktura za plaćanje isporučena nakon dostave publikacija, a ne unaprijed, zbog čega se nije ni mogao primjeniti jednogodišnji rok zastare, već rok od tri godine iz čl.374 ZOO, što u konkretnom slučaju nije osnov za odbijanje tužbenog zahtjeva.

Kako je revizija usvojena, to je revizijski sud primjenom člana 397. stav (2) ZPP, zahtjev revidentu za naknadu troškova sastava revizije usvojio i obavezao tužitelja da tuženom, osim troškova prvostepenog postupka, nadoknadi i troškove sastava revizije od 240,00 KM.

Predsjednica vijeća
Fatima Imamović, s.r.